

Asia: VN/35525/2023/

## Lausuntopyyntö taksisääntelyn arviomuistio

### Lausunnonantajan lausunto

#### **Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään**

Opetushallitus kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto taksisääntelyn arviomuistiosta. Muistio on hyvin laadittu ja tuo esille nykyisessä taksitoiminnassa esiintyviä, kehitettäviä ja korjattavia kohteita.

Opetushallitus keskittyy lausunnossa arviomuistion kahteen kohtaan; taksinkuljettajan koulutus sekä taksinkuljettajan koe. Opetushallitus pitää tärkeänä, että lain 531/2017 ammatillisen koulutuksen kuljettajien tutkinnossa, kuten osana logistiikan perustutkinnon suoritusta, hankittu ja osoitettu taksinkuljettajan osaaminen, huomioidaan lainsäädäntöä valmisteltaessa.

Lausuntopalvelussa annettavat lausunnot oli jaoteltu useampaan kohtaan.

Kysymykset taksinkuljettajan koulutukseen on esitetty kohdassa:

#### 2.4 Taksinkuljettajan koulutus

Mitä hyötyjä tai haittoja sekä vaikutuksia pakollisesta koulutuksesta olisi? Nostaisiko pakollinen koulutus alalle tulon kynnystä? Lisäisikö koulutus luotettavuutta? Vaikuttaisiko taksinkuljettajien koulutus työvoiman saatavuuteen taksialalla?

Kohdistuisivatko vaikutukset erityisesti jollekin alueelle tai joihinkin

palveluihin?

Jos koulutus säädettäisiin pakolliseksi, niin miten koulutuksen sisältö ja kesto tulisi rakentaa? Olisiko tällä hetkellä voimassa oleva erityisryhmien kuljettajakoulutus syytä lisätä osaksi pakollista koulutusta vai jättää erilleen joko vapaaehtoiseksi tai pakolliseksi?

Kenelle koulutus säädettäisiin pakolliseksi? Vain uusille alalle tuleville kuljettajille? Alalle vuoden 2018 jälkeen tulleille kevennettynä koulutuksena joko siirtymäajalla tai ajoluvan uusimisen edellytykseksi? Olisiko tarpeen säätää myös erillisestä jatkokoulutuksesta?

Opetushallitus pitää tärkeänä, että taksinkuljettajilta edellytetään alalle pääsyyn koulutusta. Ala on palveluala ja sisältää mm. asiakkaan neuvontaan, asiakkaan turvallisuuteen ja turvallisuuden tunteeseen liittyviä odotuksia, paikasta toiseen liittyvän kuljetuksen ja liikenneturvallisuuden edistämisen lisäksi.

Opetushallituksen määräämissä Logistiikan perustutkinnon perusteissa, OPH-1807-2021, on tutkinnon osa ” Taksiliikenteen kuljettajana työskentely, 25 osp”.

Tutkinnon osa sisältää henkilöliikenteen kuljettajan, tarkemmin taksinkuljettajan, ammattitaitovaatimukset, jotka on tutkinnon perustetta laadittaessa nähty oleellisiksi taksinkuljettajan työssä tarvittavan osaamisen kannalta.

Yleisimmin tutkinnon osa suoritetaan osana linja-autonkuljettajan vaatimusten mukaisesti suoritettavaa logistiikan perustutkintoa. Tutkinnon osa suoritetaan joko osana tutkinnon suoritusta tai erillisenä tutkinnon osana. Suoritus toteutetaan lain ammatillisesta koulutuksesta, 531/2017, mukaan.

Osalla linja-autoalan yrityksiä on myös taksiliikenteen toimintaa, joka on osa henkilöliikennettä. Työvoiman saatavuuden haasteiden ratkaisemisen kannalta on tärkeää, että em. tutkinnon osan suorittaminen tutkinnon sisällä tai sen

suorittaminen yksittäisenä tutkinnon osana tuottaa tarvittavan pätevyyden taksiliikenteeseen.

Henkilöille, jotka suorittavat edellä mainittua logistiikan perustutkinnon tutkinnon osaa ammatillisesta koulutuksesta annetun lain, 531/2017 edellyttämällä tavalla, tulisi säädöksissä edellytetty koulutus katsoa suoritetuksi osana tutkinnon tai kyseisen tutkinnon osan suoritusta. Tällöin koulutukset eivät vaatisi ylimääräisiä järjestelmiä ja resursseja. Tämä on hyvä huomioida myös säädöksien vaikuttavuusarvioissa.

Edelleen opetus- ja kulttuuriministeriön koulutuksen järjestämisluvalla toimiville koulutuksen järjestäjille tulisi säädöksillä mahdollistaa lupa taksinkuljettajan erilliskoulutukseen ja kokeeseen.

Aiemman sääntelyn aikainen, pakollinen jatkokoulutus, lienee tuottanut tietoa sellaisen järjestelyn tuottamasta hyödystä alalle, erityisesti verrattuna jatkokoulutukseen tehtyihin panostuksiin. Sisällöltään etukäteen määritelty koulutus, ja etenkin kaikille samanlaisena, ei lähtökohtaisesti tuota haluttua, erilaisille yksilöille toivottavaa tulosta. Huonoimmillaan, silloin kun koulutuksen osuvuus tarpeeseen nähden on heikko, se voi aiheuttaa jopa koulutusvastaisuutta.

Kysymykset taksinkuljettajan kokeeseen on esitetty kohdassa:

#### 2.5 Taksinkuljettajan koe

Miten koetta tulisi kehittää? Tulisiko kokeen suorituskertojen määrää rajata ja asettaa karenssi esimerkiksi kolmen hylätyn koekerran jälkeen? Tulisiko vilpin jälkeistä karenssiaikaa pidentää? Näkemyksenne karenssiajoista? Tulisiko myös jälkikäteen havaitusta vilpistä voida asettaa seuraamuksia?

Opetushallitus kannattaa alalle tuleville toteutettavaa koetta. Kannatettavaa olisi

myös se, että koulutus ja koe muodostavat yhdessä sen kokonaisuuden, jolla varmistetaan riittävästä, alalla tarvittavasta osaamisesta.

Ammatilliset tutkinnot suoritetaan lain 531/2017 mukaisesti, ensisijaisesti niin, että osaaminen osoitetaan työelämän näytöissä. Niiltä osin, kun osaamista ei voida osoittaa työelämässä, näytetään osaaminen muilla soveltuvilla tavoilla. Ammatillisessa koulutuksessa käytetään julkista valtaa, joka tarkoittaa samalla sitä, että toimitaan virkavastuulla. Ammatillisen lainsäädännön mukaan opiskelijalla on oikeus osoittaa osaamisensa, kunnes se on hyväksytysti suoritettu. Ammatillisessa koulutuksessa pyritään varmistumaan osaamisesta, ennen kuin osaaminen osoitetaan.

Opetushallitus esittää, että säädöksissä taksinkuljettajien koulutuksesta ja kokeesta mahdollistetaan pätevyyden osoittamiskeinona ammatillisen tutkintokoulutuksen yhteydessä tehtävät tutkinnon osan suoritukset .

Johtaja Jarkko Niiranen

Yli-insinööri Timo Repo

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Opetushallituksen asianhallintajärjestelmässä.

## 2.2 Ajoluvan saamisen estävät rikokset

**Olisiko tarpeen lisätä tuomioita tietyistä aserikoksista sekä maksuväline- ja petosrikoksista ajoluvan saamisen esteeksi? Mitkä olisivat suurimpia vaikutuksia, joita muutosehdotukset voisivat aiheuttaa? Olisiko muita rikostuomioita mitä pitäisi huomioida ajoluvan myöntämisen esteenä?**

-

## 2.3 Taksinkuljettajan ajoluvan peruuttaminen

**Tulisiko ajoluvan peruuttamisen ehtoja ja keinoja muuttaa joltain osin?**

## 2.4 Taksinkuljettajan koulutus

**Mitä hyötyjä tai haittoja sekä vaikutuksia pakollisesta koulutuksesta olisi? Nostaisiko pakollinen koulutus alalle tulon kynnystä? Lisäisikö koulutus luotettavuutta? Vaikuttaisiko taksinkuljettajien koulutus työvoiman saatavuuteen taksialalla? Kohdistuisivatko vaikutukset erityisesti jollekin alueelle tai joihinkin palveluihin?**

**Jos koulutus säädettäisiin pakolliseksi, niin miten koulutuksen sisältö ja kesto tulisi rakentaa? Olisiko tällä hetkellä voimassa oleva erityisryhmien kuljettajakoulutus syytä lisätä osaksi pakollista koulutusta vai jättää erilleen joko vapaaehtoiseksi tai pakolliseksi?**

**Kenelle koulutus säädettäisiin pakolliseksi? Vain uusille alalle tuleville kuljettajille? Alalle vuoden 2018 jälkeen tulleille kevennettynä koulutuksena joko siirtymäajalla tai ajoluvan uusimisen edellytykseksi? Olisiko tarpeen säätää myös erillisestä jatkokoulutuksesta?**

Opetushallitus pitää tärkeänä, että taksinkuljettajilta edellytetään alalle pääsyyn koulutusta. Ala on palveluala ja sisältää mm. asiakkaan neuvontaan, asiakkaan turvallisuuteen ja turvallisuuden tunteeseen liittyviä odotuksia, paikasta toiseen liittyvän kuljetuksen ja liikenneturvallisuuden edistämisen lisäksi.

Opetushallituksen määräämissä Logistiikan perustutkinnon perusteissa, OPH-1807-2021, on tutkinnon osa ” Taksiliikenteen kuljettajana työskentely, 25 osp”.

Tutkinnon osa sisältää henkilöliikenteen kuljettajan, tarkemmin taksinkuljettajan, ammattitaitovaatimukset, jotka on tutkinnon perustetta laadittaessa nähty oleellisiksi taksinkuljettajan työssä tarvittavan osaamisen kannalta. Yleisimmin

tutkinnon osa suoritetaan osana linja-autonkuljettajan vaatimusten mukaisesti suoritettavaa logistiikan perustutkintoa. Tutkinnon osa suoritetaan joko osana tutkinnon suoritusta tai erillisenä tutkinnon osana. Suoritus toteutetaan lain ammatillisesta koulutuksesta, 531/2017, mukaan.

Osalla linja-autoalan yrityksiä on myös taksiliikenteen toimintaa, joka on osa henkilöliikennettä. Työvoiman saatavuuden haasteiden ratkaisemisen kannalta on tärkeää, että em. tutkinnon osan suorittaminen tutkinnon sisällä tai sen suorittaminen yksittäisenä tutkinnon osana tuottaa tarvittavan pätevyyden taksiliikenteeseen.

Henkilöille, jotka suorittavat edellä mainittua logistiikan perustutkinnon

tutkinnon osaa ammatillisesta koulutuksesta annetun lain, 531/2017

edellyttämällä tavalla, tulisi säädöksissä edellytetty koulutus katsoa suoritetuksi osana tutkinnon tai kyseisen tutkinnon osan suoritusta. Tällöin koulutukset eivät vaatisi ylimääräisiä järjestelmiä ja resursseja. Tämä on hyvä huomioida myös säädöksiä vaikuttavuusarvioissa.

Edelleen opetus- ja kulttuuriministeriön koulutuksen järjestämisluvalla toimiville koulutuksen järjestäjille tulisi säädöksillä mahdollistaa lupa taksinkuljettajan erilliskoulutukseen ja kokeeseen.

Aiemman sääntelyn aikainen, pakollinen jatkokoulutus, lienee tuottanut tietoa sellaisen järjestelyn tuottamasta hyödyistä alalle, erityisesti verrattuna jatkokoulutukseen tehtyihin panostuksiin. Sisällöltään etukäteen määritelty koulutus, ja etenkin kaikille samanlaisena, ei lähtökohtaisesti tuota haluttua, erilaisille yksilöille toivottavaa tulosta. Huonoimmillaan, silloin kun koulutuksen osuvuus tarpeeseen nähden on heikko, se voi aiheuttaa jopa koulutusvastaisuutta.

Opetushallitus esittää, että säädöksissä taksinkuljettajien koulutuksesta ja kokeesta mahdollistetaan pätevyyden osoittamiskeinona ammatillisen tutkintokoulutuksen yhteydessä tehtävät tutkinnon osan suoritukset

## 2.5 Taksinkuljettajan koe

**Miten koetta tulisi kehittää? Tulisiko kokeen suorituskertojen määrää rajata ja asettaa karenssi esimerkiksi kolmen hylätyn koekerran jälkeen? Tulisiko vilpin jälkeistä karenssiaikaa pidentää? Näkemyksenne karenssiajoista? Tulisiko myös jälkikäteen havaitusta vilpistä voida asettaa seuraamuksia?**

Opetushallitus kannattaa alalle tuleville toteutettavaa koetta. Kannatettavaa olisi myös se, että koulutus ja koe muodostavat yhdessä sen kokonaisuuden, jolla varmistetaan riittävästä, alalla tarvittavasta osaamisesta.

Ammatilliset tutkinnot suoritetaan lain 531/2017 mukaisesti, ensisijaisesti niin, että osaaminen osoitetaan työelämän näytöissä. Niiltä osin, kun osaamista ei voida osoittaa työelämässä, näytetään osaaminen muilla soveltuvilla tavoilla.

Ammatillisessa koulutuksessa käytetään julkista valtaa, joka tarkoittaa samalla sitä, että toimitaan virkavastuulla. Ammatillisen lainsäädännön mukaan opiskelijalla on oikeus osoittaa osaamisensa, kunnes se on hyväksytysti suoritettu. Ammatillisessa koulutuksessa pyritään varmistumaan osaamisesta, ennen kuin osaaminen osoitetaan.

Opetushallitus esittää, että säädöksissä taksinkuljettajien koulutuksesta ja kokeesta mahdollistetaan pätevyyden osoittamiskeinona ammatillisen tutkintokoulutuksen yhteydessä tehtävät tutkinnon osan suoritukset

### 3.2 Hyvämaineisuuden estävät rikokset

**Tulisiko hyvämaineisuuden arviointiin lisätä esteeksi myös henkeen ja terveyteen sekä maksuvälinerikoksiin ja petoksiin liittyviä rikostuomioita? Mitä vaikutuksia näillä muutoksilla olisi taksialalle, sekä laajemmin tavara- ja henkilöliikenneluvan hakijoihin ja haltijoihin?**

-

### 3.3 Yrittäjäkoe

**Tulisiko kokeen järjestäminen siirtää Traficomien vastuulle? Mitä vaikutuksia sillä olisi nyt kokeita järjestävälle taholle ja kokeen suorittajille?**

-

### 3.4 Koulutusorganisaatioiden valvonta

**Tulisiko koulutusorganisaatiolle ja/tai koulutuksesta vastaavalle henkilölle asettaa tarkempia kelpoisuusvaatimuksia ja/tai esteitä hyväksynnälle? Jos vaatimuksia asetettaisiin, millaisia vaatimusten tulisi olla?**

-

### 4.2. Värilliset rekisterikilvet

**Mitä hyötyjä/haittoja ja vaikutuksia värillisistä rekisterikilvistä olisi? Miten värillisiä rekisterikilpiä tulisi valvoa?**

-

### 4.3 Ajoneuvon rekisteröiminen liikenneluvan haltijan yksinomaiseen hallintaan

**Mitä hyötyjä ja haittoja olisi vaatimuksella rekisteröidä ajoneuvo liikenneluvan yksinomaiseen hallintaan? Mitä vaikutuksia sillä olisi alalle (taksinkuljettajille ja taksirytyksille) ja toimivaltaisille viranomaisille?**

**Vaikuttaisiko ajoneuvon rekisteröiminen saatavuuteen taksialalla? Kohdistuisivatko vaikutukset erityisesti jollekin alueelle tai joihinkin palveluihin?**

-

#### 4.4 Rekisteritunnuksen kytkeminen liikennelupaan

**Mitä hyötyjä ja haittoja olisi vaatimuksella kytkeä rekisteritunnus liikennelupaan? Mitä vaikutuksia sillä olisi alalle (taksinkuljettajille ja taksiyrityksille) ja toimivaltaisille viranomaisille?**

-

#### 4.5 Julkiset tiedot taksitoimijoista

**Mitä hyötyjä ja haittoja olisi julkisesta rekisteristä? Mitä tulisi huomioida valmistelussa?**

-

#### 4.6 Valvonnan tehostaminen: seuraamukset taksivalaisimen ja hinnaston puutteista

**Mitä seikkoja tulisi huomioida liikennevirhemaksun määräämisessä? Olisiko muita liikennepalvelulain säännöksiä, joiden noudattamatta jättämisestä tulisi määrätä seuraamus osana taksialan valvontaa?**

-

#### 5.2 Vaihtoehtoiset toimenpiteet

**Tulisiko taksamittari säätää pakolliseksi useampiin ajoihin kuin mitä laki nyt edellyttää? Saako käytössä olevista lain mukaisista muista laitteista ja järjestelmistä yhtä kattavat tiedot kuin taksamittarista? Mitä ovat taksamittarin tai muun laitteen tai järjestelmän kustannukset kuljettajalle tai yritykselle? Olisiko erillinen pilvipohjainen tiedonvaihtojärjestelmä hyödyllinen?**

-

#### 5.3 Velvoitteiden hoidon henkilöpiirin laajentaminen

**Huomioita velvoitteiden hoidon henkilöpiirin laajentamisesta?**

-

#### 6.2 Ajovuoroista sopiminen

**Kannustaisiko Kilpailu- ja kuluttajaviraston täsmällisempi ohjeistus siitä, missä tilanteissa ajovuoroista sopiminen olisi mahdollista, sopimaan ajovuoroista ja päivystyksistä vai koettaisiinko ajovuoroista sopiminen tästä huolimatta riskialttiiksi? Mitä koette olevan suurimpia epäselvyyksiä ajovuorojen sopimisessa?**

-

#### 6.3 Julkisesti tuettu päivystys



**Huomioita tai kokemuksia julkisesti tuetusta päivystyksestä?**

-

**Loppuun yleisiä kysymyksiä**

**Onko teillä muita kommentteja tai lisätietoja taksisääntelyyn liittyvän säädöshankkeen jatkotyössä huomioitavaksi?**

**Onko arviomuistioissa nostetut mahdolliset vaikutukset muutosehdotuksiin oikeansuuntaisia? Kun jatkovalmistelussa arvioidaan vaikutuksia tarkemmin, olisiko vaikutuksia syytä täydentää joillain näkökulmilla?**

**Onko arviomuistion nykytilan kuvausta koskevat osiot oikeansuuntaisia ja riittävän kattavia? Olisiko nykytilan kuvausta syytä täydentää joillain näkökulmilla tai tarpeellisilla tiedoilla?**

**Koetteko, että muistiossa esitetty arvio alalla nykyisin esiintyvistä haasteista on oikean suuntainen? Oletteko tunnistaneet muita ongelmia, joita olisi tarpeen ratkaista julkisen sektorin toimenpiteillä?**

**Onko tiedossanne muita toimenpiteitä, joilla tiedossa olevia ongelmia voitaisiin ratkaista? Onko näistä toimenpiteistä kokemuksia esimerkiksi joistain muista maista tai joltain muulta toimialalta?**

-

Repo Timo  
Opetushallitus